

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถานีพัฒนาที่ดินน่าน ต.อ่ายนาไลย อ.เวียงสา จ.น่าน โทร. ๐ ๕๕๐๕ ๙๘๑๓

ที่ กษ ๐๘๑๔.๐๓/๑๒๖๙

วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ระบบ LDD e-Training ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (รอบที่ ๒/๒๕๖๘)

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน

ตามที่กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มพัฒนาบุคคล ได้กำหนดให้บุคลากรในสังกัดกรมพัฒนาที่ดิน ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ระบบ LDD e-Training ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กำหนดจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์จำนวน ๒ รอบ รอบที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ และรอบที่ ๒ วันที่ ๑ เมษายน - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ของบุคลากร กรมพัฒนาที่ดินให้มีความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์กับการปฏิบัติงาน นั้น

ข้าพเจ้าได้ดำเนินการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ระบบ LDD e-Training ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รอบที่ ๒ วันที่ ๑ เมษายน - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ เรียบร้อยแล้ว จำนวน ๑ หลักสูตร คือ

๑. การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการแจ้งสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๗ ต่อไป

(นางมัลลิกา แก้วปิยะทรัพย์)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๗

- เพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางฉัตรนภา พรหมลองวัน)

ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สพข.7

รอบการประเมิน 2 (เมษายน – กันยายน 2568)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
ชื่อ.....นางมัลลิกา.....นามสกุล.....แก้วปิยะทรัพย์..... ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรชำนาญการ.....สถานีวิจัยที่ดงนาคร หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯหลักสูตร การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ OCSC Learning Portal ศูนย์การเรียนรู้ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบบูรณาการ ของ สำนักงานก.พ. หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯกรมพัฒนาที่ดิน ตั้งแต่วันที่ 5 เดือน กันยายน พ.ศ. 2568 ถึงวันที่ 6 เดือน กันยายน พ.ศ. 2568 เพื่อ ☒ อบรม ☐ สัมมนา ☐ อื่นๆ ระบุ.....
ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้
2.1 รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ 1. เป้าหมายการเรียนรู้ 1. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายความหมาย ความสำคัญ โอกาส และความท้าทายของ BCG ได้ 2. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายและประยุกต์ใช้ตัวอย่างผลงาน BCG 3. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายและประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG 2. เนื้อหาและหัวข้อวิชาของการพัฒนาความรู้ การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG 1. BCG Model เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมที่มุ่งเน้นการพัฒนา 3 เศรษฐกิจไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) มุ่งสร้างมูลค่าเพิ่มของทรัพยากรชีวภาพ เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าหรือยาวนานที่สุด และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) การพัฒนาเศรษฐกิจโดยคำนึงถึงความยั่งยืนของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน โดยเปลี่ยนข้อได้เปรียบที่ไทยมีจากความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม ให้เป็นความสามารถในการแข่งขันด้วยนวัตกรรม

เพื่อให้เกิดเศรษฐกิจ BCG ที่เติบโต แข่งขันได้ในระดับโลก เกิดการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ ชุมชนเข้มแข็ง มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน

การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy Model) ซึ่งเป็นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นไป และให้คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐพิจารณากำหนดและดำเนินแผนงาน/โครงการต่างๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติในเรื่องนี้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วและยั่งยืน

2. 4 เรื่องใหญ่ที่โลกและประเทศไทยต้องเผชิญ

2.1) สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ได้แก่ โรคอุบัติใหม่ ประเทศไทยเข้าสู่สังคมคนแก่ สภาพอากาศ เปลี่ยนแปลง ไฟป่า ภัยแล้ง พายุ น้ำท่วม ฝุ่น PM 2.5 และปัญหาขยะ เป็นต้น

2.2) เทคโนโลยีพัฒนาก้าวกระโดด ทำอย่างไรถึงจะสามารถเลือกใช้ได้อย่างชาญฉลาด และเป็นประโยชน์

2.3) ข้อมูลมหาศาลและเปลี่ยนแปลงเร็วมากบนโลกออนไลน์ ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัว การวิเคราะห์ได้ว่าอะไรคือข่าวสารจริง และไม่จริงบนโลกออนไลน์

2.4) ธุรกิจ การเงิน และการค้าที่เปลี่ยนไป เช่น การซื้อของผ่านระบบออนไลน์

3. สถานการณ์โลกและประเทศไทยอยู่ในสภาวะ VUCA world

ในปัจจุบันโลกเผชิญกับสภาวะ VUCA world เป็นสภาวะที่มีความไม่แน่นอน มีความผันผวน มีความซับซ้อน และมีความคลุมเครือ จำเป็นต้องมีการจัดการสถานการณ์หรือความเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถคาดเดาได้ และไม่ได้เป็นสิ่งที่สามารถวางแผนไว้ล่วงหน้า VUCA มีองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่

1) Volatility หมายถึง ความผันผวน เกิดสถานการณ์ที่ยากต่อการคาดการณ์ ไม่สามารถควบคุมได้ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

2) Uncertainty หมายถึง ความไม่แน่นอน ซึ่งเกิดจากการไม่มีข้อมูล ทำให้ไม่กล้าที่จะตัดสินใจ

3) Complexity หมายถึง ความซับซ้อน ความซับซ้อนนี้จะเกิดมากขึ้นเรื่อยๆ ในเชิงระบบ โดยมีสาเหตุมาจากการมีตัวแปรหลายตัวที่เชื่อมโยงกันและส่งผลกระทบต่อกัน

4) Ambiguity หมายถึง ความคลุมเครือ สถานการณ์มีความคลุมเครือ ไม่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถคาดเดาผลที่จะเกิดขึ้นได้

4. ความหมายและความสำคัญของโมเดลเศรษฐกิจ BCG

BCG Model จะเป็นกลไกที่มีศักยภาพสูงในการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในประเทศอย่างทั่วถึงสามารถกระจายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันสามารถสร้างให้ประเทศไทยก้าวขึ้นเป็นผู้นำระดับโลกในบางสาขาที่ประเทศไทยมีศักยภาพ BCG Model ประกอบด้วย

Bioeconomy เศรษฐกิจชีวภาพ มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

Circular economy เศรษฐกิจหมุนเวียน เป็นการนำวัสดุต่างๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด Green economy เศรษฐกิจสีเขียว พัฒนาเศรษฐกิจที่พัฒนาควบคู่ไปกับพัฒนาสังคมและรักษา สิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลเพื่อความยั่งยืน ซึ่งการพัฒนาด้วย BCG Model จำเป็นต้องคำนึงถึงความสำคัญ ดังนี้

4.1) การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาเพื่อตอบสนองความจำเป็นในปัจจุบัน โดยไม่ลดทอนความสามารถในการเข้าถึงสิ่งที่จำเป็นของคนรุ่นต่อไปในอนาคต โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การทำให้ดีขึ้น (Sufficiency/Better) การใช้ให้น้อยลง (Sufficiency/Less) การลดมลพิษและปัญหาสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนวิธี (Consistency/ Different) การทำด้วยความยุติธรรม (Fairness/Fairer) และการรักษาให้คงอยู่ (Permanency/Lasting) แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนแบ่งเป็น 4 มิติการพัฒนาประกอบด้วย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการบริหารจัดการ

4.2) ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

- การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการค้นพบปัญหาสำคัญที่มีความซับซ้อน ไม่สามารถหาสาเหตุและผลกระทบได้ชัดเจน และพยายามลงมือแก้ปัญหาด้วยมาตรการที่หลากหลายและอาศัยการตัดสินใจครั้งแล้วครั้งเล่า แม้จะไม่ทราบถึงผลกระทบที่จะตามมาหรือการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดจากการกระทำทั้งหมด

- ปัญหาส่วนมากไม่มีวิธีการแก้ปัญหาใดที่สมบูรณ์แบบที่สุดจึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนมาหาแนวทางแก้ปัญหาที่ดีที่สุดสำหรับทุกฝ่ายและอาศัยการเจรจาทางประนีประนอมระหว่างกัน

การพัฒนาที่ยั่งยืนจะสำเร็จได้ ต้องทำให้ 3 องค์ประกอบที่สำคัญประสานกันได้อย่างลงตัว ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ ความครอบคลุมทางสังคม และการปกป้องสิ่งแวดล้อม เพราะทั้ง 3 องค์ประกอบมีความ เชื่อมโยงกันและมีความสำคัญต่อความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคลและสังคม

ในการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความจำเป็นที่จะต้องขจัดความยากจนในทุกรูปแบบและทุกมิติด้วยการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มีส่วนร่วมและความเสมอภาค การสร้างโอกาสสำหรับทุกคน การ

ลดความไม่เท่าเทียม การเพิ่มมาตรฐานการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การผลักดันการพัฒนาสังคมที่เสมอภาคและมีส่วนร่วม และการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศที่ยั่งยืน

4.3) สามเหลี่ยมของการพัฒนาที่ยั่งยืน การที่จะแก้ปัญหาหรือพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ยั่งยืน ต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบใน 3 มิติ ร่วมกันเสมอ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และ ด้านสิ่งแวดล้อม

4.4) ความเกี่ยวข้องระหว่าง BCG และ SDGs โดยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย (Goals) ภายใต้หนึ่งเป้าหมายจะประกอบไปด้วยเป้าหมายย่อย ๆ ที่เรียกว่า เป้าหมายย่อย (Targets) ซึ่ง มีจำนวนทั้งหมด 169 เป้าหมายย่อย และพัฒนาตัวชี้วัด (Indicators) จำนวน 232 ตัวชี้วัด (ทั้งหมด 244 ตัวชี้วัดแต่มีตัวที่ซ้ำ 12 ตัว) เพื่อติดตามความก้าวหน้าของเป้าหมายย่อยดังกล่าว 17 เป้าหมาย (Goals) ประกอบด้วย

เป้าหมายที่ 1: ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่

เป้าหมายที่ 2: ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 3: สร้างหลักประกันการมีสุขภาพที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย

เป้าหมายที่ 4: สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ 5: บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มบทบาทของสตรีและเด็กหญิงทุกคน

เป้าหมายที่ 6: สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้ สำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 7: สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน

เป้าหมายที่ 8: ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และ มีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 9: สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ 10: ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ 11 : ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่น ต่อการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน

เป้าหมายที่ 12: สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 13: ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ ผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ 14: อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 15: ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุด การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ 16: ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึง ความ ยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

เป้าหมายที่ 17: เสริมความเข้มแข็งให้แก่งlobalการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือ ระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความเกี่ยวข้องระหว่าง BCG และ SDGs มีรายละเอียดโดย BCG เน้นวิธีการว่า ควรทำอะไร เพื่อให้ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมดีขึ้น ในขณะที่ SDGs เน้นเป้าหมาย 17 เป้าหมาย ด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม มีอะไรบ้างที่ควรตระหนัก โดย

- Bioeconomy เศรษฐกิจชีวภาพ สอดคล้องกับ SDGs เป้าหมายที่ 1, 2, 3, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 15
- Circular economy เศรษฐกิจหมุนเวียน สอดคล้องกับ SDGs เป้าหมายที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
- Green economy เศรษฐกิจสีเขียว สอดคล้องกับ SDGs เป้าหมายที่ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

4.5) ตัวอย่างผลงานที่ขับเคลื่อนด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดแห่งหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตัวอย่างความหลากหลายทางชีวภาพที่โดดเด่น ได้แก่

- ส้มโอท่าข่อย จากจังหวัดพิจิตร มีเนื้อสีชมพู รสหวานแกมเปรี้ยวกลมกล่อมรสหวานและเปรี้ยว กลมกลืนกัน มีเนื้อละเอียดแบบเนื้อกุ้ง มีน้ำฉ่ำและไม่มีเมล็ด
- ปลาช่อนแม่ลา จากจังหวัดสิงห์บุรี เนื้อปลาที่มีรสชาติอร่อยพิเศษเฉพาะตัวซึ่งเกิดจากภูมิศาสตร์ เฉพาะถิ่นของลำน้ำแม่ลา อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี
- ค้างคาวทางหนู ที่เขาช่องพราน จังหวัดราชบุรี ค้างคาวทางหนู เป็นค้างคาวขนาดเล็ก ที่มีหางยาว มาก หน้าสั้นค้างคาวตัวหัวหน้าจะบินนำฝูงขึ้นมาจากปากถ้ำโดยบินเกาะกลุ่มกันเป็นสาย หรือ เป็นเกลียว เหมือนพายุเกือบบๆ ล้วนตัว
- U2T for BCG ตำบลน้ำเกียน ตำบลน้ำเกียน จังหวัดน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ พัฒนา ผลิตภัณฑ์ “ชีวา เซรัมมิ่งไหม Silk & Hya Face booster serum”

● Ketree @ banraow ตำบลเกรตตี จังหวัดสตูล สถาบันวิทยาลัยชุมชนสตูล พัฒนาผลิตภัณฑ์ “สคลับน้ำผึ้งกากกาแฟ สคลับน้ำผึ้งเกลือ”

● บ้านต๋อมทิม (โบตัส เปเปอร์) ตำบลบ้านต๋อม จังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา พัฒนา ผลิตภัณฑ์ด้านการออกแบบและบรรจุภัณฑ์

5. การนำโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในมิติต่างๆ

5.1 โมเดลเศรษฐกิจ BCG กับความหลากหลายทางชีวภาพ

1) ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพมากที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2) ความหลากหลายสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต รวมถึงมนุษย์

3) ความหลากหลายทางชีวภาพช่วยทำให้เกิดประโยชน์เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

4) การบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพกับห่วงโซ่อุปทานในภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคการเกษตรกรรม ภาคการประมง พลังงานชีวมวล และการท่องเที่ยว

5) แผนปฏิบัติการด้านความหลากหลายทางชีวภาพระดับชาติของประเทศไทย ประกอบด้วย 1) บูรณาการคุณค่าและการจัดการโดยการมีส่วนร่วมในทุกระดับ 2) อนุรักษ์ พื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 3) คุ้มครองสิทธิและแบ่งปันผลประโยชน์ และ 4) พัฒนาองค์ความรู้และระบบฐานข้อมูล

5.2 โมเดลเศรษฐกิจ BCG กับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และ Soft Power

Soft Power เป็นการพัฒนามูลค่าและสร้างรายได้ให้กับประเทศไทย Soft Power หมายถึงความสามารถในการชักจูงใจ ทำให้ผู้อื่นมีความพึงพอใจหรือเต็มใจเปลี่ยนพฤติกรรมยอมรับคล้อยตามสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้อำนาจ กลไกหลักที่สำคัญในการใช้ Soft Power คือ การสร้างความดึงดูดใจต่อผู้อื่น และผลจากการใช้ Soft Power ต้องเกิดจากการดึงดูดใจที่ชักจูงให้คล้อยตามโดยปราศจากการคุกคามหรือการแลกเปลี่ยนสิ่งใด ซึ่งแตกต่างจากการใช้อำนาจแบบดั้งเดิม คือ อำนาจเชิงบังคับขู่เข็ญ หรือ Hard Power เช่น การใช้อำนาจทาง การทหารและการใช้อำนาจทางเศรษฐกิจซึ่งมุ่งคุกคามผู้อื่น

ประเทศไทยติดอันดับประเทศที่มีมรดกวัฒนธรรมที่ดีที่สุดในอาเซียน ประจำปี 2564 (Best Countries Heritage 2021) โดย the BAV Group และ the Wharton School of the University of Pennsylvania ประเทศไทยได้อันดับ 7 ของโลก และในการจัดอันดับด้านมรดกทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจ ประเทศไทยได้อันดับ 1 ของอาเซียน ซึ่งประเมินจาก 5 ปัจจัย คือ 1) การเข้าถึงวัฒนธรรม 2) ประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน 3) ความดีเลิศด้านอาหาร 4) สถานที่ท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม และ 5) สถานที่ท่องเที่ยวด้านภูมิศาสตร์

5.3 โมเดลเศรษฐกิจ BCG กับเกษตรกรรม

เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy, Value Creation) เป็นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการทำเกษตรสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกระดับคุณภาพ มาตรฐานให้กับ

สินค้าเกษตร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางทรัพยากรชีวภาพในการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง

เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy, Balanced and Sustainability) การทำการเกษตรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างเหมาะสมและคุ้มค่ารวมทั้งใช้ประโยชน์จากฐาน ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชน และยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในชุมชน

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy, Zero Waste) การใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

ช่วย ลดปัญหามลพิษ ลดขยะหรือของเสียในฟาร์มเป็นศูนย์

- ภายใต้ตลาดการผลิต แบ่งเป็นเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว โดยใช้
- ฐาน
- ความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรมเชื่อมโยงภาคเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมเข้าด้วยกัน เพื่อนำไปสู่การจัดทาแผนงาน/โครงการสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่

5.4 โมเดลเศรษฐกิจ BCG กับสุขภาพและการแพทย์

1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ด้านสาธารณสุข สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมี คุณภาพ

- การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย

- การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม ประกอบด้วย 1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ 2) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ 3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี 4) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการรับภาวะที่ดี และ 5) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาพที่ดีในทุกพื้นที่

2) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจรของไทย 3 มิติ

- การวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์การแพทย์

- การให้บริการสมัยใหม่

- การวิจัยยา ผลิตภัณฑ์ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการวิจัยและการผลิตยาที่ทันสมัย ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาชีวเวชภัณฑ์โดยมุ่งเน้นที่การผลิตยาชีววัตถุคล้ายคลึง (Biosimilar) พัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการแพทย์ครบ วงจร หรือ Medical Hub Medical Hub ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลในการดูแลสุขภาพ การให้บริการด้านการแพทย์ผ่านอินเทอร์เน็ตและสมาร์ทโฟน

(eHealth and mHealth) การผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อการวินิจฉัยและติดตามผลระยะไกล (Remote Health Monitoring Devices)

5.5 โมเดลเศรษฐกิจ BCG กับพลังงาน

ทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมพลังงาน มีการเจริญเติบโตต่อเนื่องจากการผลักดันเชิงนโยบาย และประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้พลังงาน ทำให้เกิดการสร้างตลาดภายในประเทศและเกิดการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

- เน้นการพัฒนาพลังงานใหม่เพื่อทดแทนการใช้พลังงานที่ใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล
- แหล่งพลังงานใหม่ก่อให้เกิดความยั่งยืน
- ภาพรวมของโลก มีเป้าหมายเพิ่มสัดส่วนของพลังงานหมุนเวียน ร้อยละ 30
- พลังงานหมุนเวียนที่นำไปใช้มี 3 รูปแบบคือ ความร้อน/ความเย็น ภาควิศวกรรม และไฟฟ้า

ทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีด้านพลังงานในอนาคต

- 1) Energy Storage พัฒนาแบตเตอรี่ที่มีประสิทธิภาพ กักเก็บพลังงานได้ดี
- 2) เทคโนโลยีกักเก็บและใช้ประโยชน์จากก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เพื่อลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ที่เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 3) Electric Vehicle การพัฒนายานยนต์ ไฟฟ้า เพื่อลดการปล่อยมลพิษ และการเกิดฝุ่นละออง
- 4) Digitization and Energy Big Data การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลพลังงานแบบดิจิทัลและอย่างถูกต้อง เพื่อลดการใช้และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการใช้พลังงาน
- 5) Smart Grid/Micro Grid ระบบสนับสนุนพลังงานขนาดเล็ก ทั้งการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ โรงไฟฟ้าชีวมวลระดับชุมชน
- 6) ไฮโดรเจน (Hydrogen) เพื่อนำไปใช้งานทั้งโรงไฟฟ้าและขับเคลื่อนยานยนต์ไฟฟ้า

5.6 โมเดลเศรษฐกิจ BCG กับการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

BCG Tourism หมายถึง การนำเอาองค์ความรู้และเทคโนโลยีตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว มาประยุกต์ใช้กับการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ แปรรูปผลผลิตอย่างเป็นระบบ มีการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากร ลดการใช้พลังงาน และปริมาณขยะ ไม่สร้างมลพิษหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมโลก

1) นำแนวคิดของเศรษฐกิจชีวภาพมาใช้ในการท่องเที่ยว คือการนำเอาเทคโนโลยีมาจัดการกับผลผลิตในรูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ หรือ Smart Farming ที่เน้นการดูแลผลผลิตแบบเกษตรอินทรีย์อย่างครบวงจร มีการดูแลกระบวนการตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ และการพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ ปลอดภัยและมีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตามวิถีอินทรีย์

2) นำแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการท่องเที่ยว คือการนำเอาผลผลิตหรือบริการในแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นชุมชนท้องถิ่น มาทำให้เกิดการหมุนเวียนด้วยการวางแผน

อย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่การออกแบบการผลิตที่ต้นทาง เพื่อให้วัตถุดิบถูกใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า และนำกลับมาใช้ซ้ำหรือปรับปรุงใหม่ได้ ซึ่งเป็นการช่วยลดปริมาณการใช้วัตถุดิบ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้งาน รวมถึงสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวได้มากขึ้น

3) **นำแนวทางเศรษฐกิจสีเขียวมาใช้ในการท่องเที่ยว** คือการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เน้นความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยการไม่ใช้สารเคมีและลดปริมาณของเหลือทิ้งหรือขยะลง ตลอดจนสามารถนำขยะไปแปรรูปให้เกิดมูลค่าได้

บทสรุปและแนวทางการพัฒนา BCG ในอนาคต

BCG model คือโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อความยั่งยืนโดยมีการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติไปพร้อมกันประกอบด้วย

1. **ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ bio economy** มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อเพิ่มผลผลิตสร้างมูลค่าเพิ่มหรือเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงรวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ

2. **ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน circular economy** มุ่งเน้นการใช้ผลิตภัณฑ์เต็มวงจรชีวิตส่งเสริมการนำวัสดุต่างๆหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุดและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

3. **ระบบเศรษฐกิจสีเขียว Green economy** มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมสร้างความยั่งยืนลดก๊าซเรือนกระจกและลดของเสียให้เหลือน้อยที่สุดแนวทางการดำเนินการต่อพัฒนาในอนาคต

แนวทางการพัฒนาในอนาคตตามแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ปี พ.ศ. 2564-2570 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG ให้แก่ จุฬภาค
2. การเร่งรัดให้หน่วยงานปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผน BCG
3. การพัฒนาเกษตรกรผู้ประกอบการให้มีทักษะสมัยใหม่ที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพที่ดียิ่งขึ้น
4. การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศด้วย BCG
5. การส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ประกอบการประยุกต์ใช้แนวคิด BCG
6. การผลักดันให้เกิดการขยายตัวของตลาดผลิตภัณฑ์และบริการ BCG ในประเทศ
7. การปรับโครงสร้างสู่การผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง
8. การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรม BCG เดิมและใหม่
9. การขยายตลาดผลิตภัณฑ์และบริการสู่ตลาดภูมิภาคและตลาดโลก
10. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น
11. การผลักดันให้ประเทศไทยมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ต่อบริการ BCG ในเวทีสากล
12. การปรับปรุงระบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
13. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขั้นแนวหน้าที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม

ทั้งนี้ BCG Model เป็นกลไกที่มีศักยภาพสูงในการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในประเทศไทย
ทั่วถึงสามารถกระจายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำ โดย BCG Model มีความสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน
(SDGs) และสามารถนำไปพัฒนาประเทศไทยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย
ให้ดีขึ้นได้หลายมิติ เช่น ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านการเกษตร ด้านพลังงาน ด้านการแพทย์
และด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น

2.2 ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ/การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

☒ ต่อตนเอง

ทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG สถานการณ์โลกปัจจุบัน เพื่อ
นำมาพัฒนาในมิติต่างๆ ได้แก่ ความหลากหลายทางชีวภาพ การเกษตร พลังงาน การแพทย์ และการ
ท่องเที่ยว และทราบถึงความสอดคล้องระหว่างโมเดลเศรษฐกิจ BCG และการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ตลอด
ถึงนโยบายโมเดลเศรษฐกิจ BCG มาพัฒนางานด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเข้าใจถึง
แนวโน้มทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

☒ ต่อหน่วยงาน/การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อปรับตัวให้
สามารถรับมือกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และ
สิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับนโยบายโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางมัลลิกา แก้วปิยะทรัพย์)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

ผู้รายงาน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

() ทราบ

ลงชื่อ.....

(นางฉัตรนภา พรหมลองวัน)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๘